

Se kritisk på dit arbejdsmiljø

Ved hovedsyn vil Søfartsstyrelsen se den risikovurdering, som besætning og skipper har lavet i fællesskab. Men de kan få hjælp af Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste. De rådgiver og vejleder skibene, så de kan finde de bedste løsninger på netop deres arbejdsplads.

- Det er skipper og skibets besætning, der kender deres arbejdsplads bedst. Derfor er det dem selv, der skal lave risikovurderingen. De skal i fællesskab få overblik over de arbejdsopgaver og processer, der har indflydelse på deres egen sikkerhed og sundhed – også de langtidsskadelige påvirkninger. En risikovurdering er nemlig deres eget værktøj til at forbedre arbejdsmiljøet om bord, så de undgår nedslidning og alvorlige ulykker. Det fortæller Karsten Korsgaard, der blev ansat i Arbejdsmiljøtjenesten 1. december.

- Men vi vil meget gerne rådgive og vejlede undervejs. Så kontakt os endelig!, opfordrer han.

Her fra nytår 2000 vil Søfartsstyrelsen se skibets risikovurdering, når de afholder syn. Derfor opfordrer Arbejdsmiljøtjenesten særligt de skibe, der står over for et hovedsyn, til at kontakte dem for at få vejledning.

Udover Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste, så kan man også kontakte Bjørn Christensen i Hanstholm. Han er ekstern konsulent med hensyn til risikovurderinger.

Arbejdsmiljøtjenesten har også lavet et skema, der kan hjælpe skibene.

Sådan vurderes risikoen

Skibene skal gå kritisk igennem de forskellige risici, der er om bord. Og så skal de finde løsninger, der kan sikre dem selv bedst muligt. De kan enten ændre arbejdsgangen eller lave tekniske forbedringer.

Risikovurderingen laves ud fra, om der "ingen risiko" er, om der er "nogen risiko", eller om der er en "stor risiko".

- Man skal overveje hvilke risici, der er ved en given arbejdsopgave. Når det fx drejer sig om bjergning af redskaber, skal man bl.a. se på indhaling af wirer og frakobling af trawlskovlene, forklarer Karsten Korsgaard og fortsætter:

- Hvis der til tider er en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko, skal besætningen grundigt gå igennem arbejdsopgaven. Og hvis det er muligt, skal de ændre på arbejdets udførelse eller de tekniske foranstaltninger. Hvis der er en stor risiko, skal de ikke kun lave en grundig gennemgang af arbejdsopgaven og finde en løsning. Så skal de også udarbejde en skriftlig risikovurdering.

I den skriftlige risikovurdering beskriver man konkret, hvor risikoen ligger ved en bestemt arbejdsopgave, og man beskriver de forslag, man har til, hvordan risikoen kan nedbringes eller om muligt helt fjernes.

Indholdet af risikovurderingen er forskellig fra skib til skib, særligt mht. udsætning og bjergning af redskaber. Den afhænger bl.a. af skibets størrelse, fiskerimetode, fangstredskaber, arbejdets art, tekniske hjælpemidler og udstyr.

Konstruktive ændringer

- Hvis besætningen fx har stor risiko for at få klemt hænder eller fingre, når de arbejder ved lastlugerne, skal de forsøge at finde en konstruktiv ændring og sikre lastlugerne. Det kan bl.a. ske ved, at man monterer en kontravægt på lugen, påpeger Karsten Korsgaard.

Ved trawlfiskeri skal man bl.a. se på følgende arbejdsprocesser: Tilrigning af fartøjet, udsætning af redskaber, bjergning af redskaber, behandling af fangst, arbejde i lastrum, arbejde i maskinrum, arbejde i kabys og messe, arbejde i styrehus, losning af fangst, fortøjning, vedligehold og reparationer, generelle forhold samt unormale forhold.

Risikovurderingen skal bl.a. bruges til at instruere nye besætningsmedlemmer i arbejdet om bord.

FAKTA-BOKS:

Stil jer selv spørgsmålene:

- Er der en risiko...?
- Kan der til tider være en risiko... ?
- Hvor ligger faren... ?
- Hvordan gør vi nu... ?
- Kan det gøres mere sikkert... ?
- Har vi nogle idéer eller forslag til forbedringer... ?
- Er der nogle sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold, vi har gået og tænkt på... ?

Artiklen har været bragt i Fiskeri Tidende under "Miljø og sikkerhed" d.3.2.2000